

torsdag 19. august kl. 11.15.

Tromsø 19. august 1971. Hilsningstale på festmøte i samband med grunnstensnedleggelsen for teoribygget for Universitetsklinikken.

Universitetet i Tromsø er fra hele nasjonen et pant på at Nord-Norge skal leve og utvikle seg også i vitenskapens og den moderne teknologis tidsalder.

Det er to hovedmotiver som har båret fram planene om et universitet her. Det ene er behovet for å utvikle universitetskapasiteten i vårt land. Det andre er ønsket om å bygge ut forskning og høyere undervisning i den nordlige halvdel av landet. Her skal vi bygge ut verdens nordligste universitet.

Dette skal imidlertid ikke være et lokaluniversitet på svakere kvalitetsnivå.

Ideen om dette universitet er vel like gammel som Tromsø museum. Konkret ble tanken ført videre med universitetsinnstillingen av 1961. Den tenkte seg en formell tilknytning av Tromsø Museum til det universitet i Trondheim som ble foreslått. Saken modnet under den videre behandling i departementet og regjeringen, hjulpet fram av et økende press fra landsdelen selv. Kvefjordingen professor Birger Bergersen og stortingsmann Ingvald Jaklin var meget aktivt med i dette.

Stortinget sluttet sterkt opp om tanken om et fjerde norsk universitet, lagt til Tromsø.

I 1963 ble Ruud-komiteen nedsatt av regjeringen. Det var en lykke at en framsynt og realistisk mann som professor Johan T. Ruud tok ledelsen av denne utredningen. Den konkluderte med forslaget om et eget universitet i Nord-Norge. På det grunnlaget er de senere tiltak gjort.

Alt på det nåværende innledende trinn står dette universitet sterkt i det norske folks bevissthet. Regjeringer og Storting har vist sterk vilje til de vedtak som kreves for å bære fram den nye institusjonen. Likevel gjenstår vel de største løft. Det kan vel også være at en må gå uvanlige veger for å sikre universitetet topp-kvalifiserte fagfolk. På dette område taler mye for at vi på en annen måte enn før må se alle våre universiteter og høyskoler som et hele. Både forskere, lærerkrefter og studenter bør helst stå slik til institusjonene at det hele system kan gi det best mulige både i forskning og i utdanning.

Det har heldigvis meldt seg en rekke fremragende søkere til de første stillinger. Likevel vil personalspørsmålene kreve stadig årvåkenhet fra alle vedkommende ledd. Vi kan være takknemlige for det store arbeide som hittil er gjort, av interimstyre og administrasjon, og ikke minst av styrets formann, professor Hjort. At en av våre fremste forskere har tatt dette ansvar for universitetssaken også på dette trinn, er den beste garanti for at vi får en institusjon med kvalitet. Det vil være av stor betydning at professor Hjort fører dette arbeide videre.

Dette er en merkedag i første rekke for Nord-Norge, men også for det hele land. Det er en god ting å få et universitet plassert i dette miljø, med de særlige innslag det har fra de skiftende forutsetninger for menneskenes liv og lagnad. Forskning og hverdags liv må virke i gjensidig kontakt og påvirkning, samtidig som universitetet sikrer forskningens langsiktige perspektiver. Dette universitet er stillet overfor oppgaver, hvis lykkelige løsning kan gi impulser til hele vårt universitets- og høgskolemiljø.

Byen, landsdelen, alle som virker her, ønsker jeg tillykke med en interessant og krevende oppgave. Dens løsning kaller på hjelp og godvilje i det lokale miljø. Samtidig er det en landssak at myndigheter, universitet og høgskoler stiller seg bak denne nye institusjonen. Den kan bli en mektig løfte-
stang for Norge i nord.